

3. část

Naposled jsme s myslivcem Jirkou Vikem narazili na noru, o které nikdo nevěděl a do které vedli čerstvé stopy lišky. Uvidíme, jestli i tentokrát dopadne příběh šťastně jako ten poslední ...

Alespoň vyzkouším mladou fenu, dceru Dyty z posledního vrhu. Zkoušku už má za sebou, ale v přírodě ještě neměla možnost, tak prověříme, co v ní je. Dytu беру sebou jako zálohu. Scházíme se, slézáme stráž a rozestavujeme se nad norou v dobrém dostřelu. Ve 13:20 pouštím mladou fenku se slovy: „Hledej kočku“. Dyta uvázaná na vodítku cuká a chce jít také. „Počkej, musím prověřit mladou.“ říkám si v duchu. Mladá fena přibíhá ke vsuku, očichává, ale dovnitř nejde a obíhá mejtko. Vrací se vnitřkem k noře a do nory opět nejde. Říkám si, prověřuje pachy, Dyta to také tak dělávala a pak šla dovnitř. Od vsuku jde opět do stráž směrem pryč. Písknu na píšťalku, fena se zastaví a dávám povel: „Hledej kočku.“ Fena odchází směrem k Bradleci po srncích stopách.

Nedá se nic dělat a pouštím z vodítka zkušenou Dytu. Jde přímo k noře a ihned vsouká dovnitř. Je slyšet, jak hlásí, koukám na hodinky a je 13:30. Čekáme. Koukám znovu na hodinky a Dyta je v noře už půl hodiny a ani jednou se nepřišla podívat ven. Nejspíš se nemůže dostat za lišku, uvažuji, a čekáme dál. Vrací se mladá fena, kterou písknutím přivolávám a vážu na vodítko. Je už skoro půl třetí a já slézám ke vsuku, abych poslechl, co se děje. Dyta nehlásí, je slyšet jen funění. Už je asi unavená, uvažuji. Odcházím od vsuku a čekáme dalších 20 minut, jestli lišku vyžene. Stále nic, je nám zima a radíme se, co dělat. J. Jirgl navrhuje kopat. „Víš, co to je? Zem je promrzlá jako prase, přes měsíc mrzlo naholo bez sněhu a ještě ten smrk nad norou.“ Lukášek říkal, jak se chytěj, tak se zase pustěj. To byl chovatel, od kterého jsem Dytu koupil a ona na umělé noře dělala samé mordy, tak jsem se s ním radil, co mám s fenou dělat, aby vyháněla. V přírodě se chytěj, pustěj a pak to škodná nevydrží a půjde ven. To byla jeho slova. Ani nevím, jestli tento pán ještě žije.

Jirka opět navrhuje začít kopat. „Ty nevíš, co to je, ty jsi ještě nikdy nekopal, já už párkrát jo a to nebyla takhle promrzlá zem.“ Je to skutečně dřina. Když přišla ze Železnice až do Radimi, tak odtud to pro ni bude hračka.

Předchozí zkušenosti mě tlačí se rozhodnout nekopat. Čekáme tam do 16:20, je už úplná tma. Z nory je slyšet, že se Dyta se škodnou drží. Oni se pustěj a Dyta odtud domů treť. Tak rozhodnuji a odjíždíme domů. Večer vycházím asi 3x do půlnoci z domu podívat se, jestli už Dyta nedorazila. Ale bohužel. Ani ráno hned po probuzení běžím ven, jestli není u dveří. Opak je pravdou.

„Tomáši, vstávej,“ budím syna, „Dyta nepřišla, jedem tam a budem kopat.“ Bereme potřebné nářadí a v 7:45 jsme u nory. V noře je ale úplné ticho, chce se mi brečet. Dyta tento boj prohrála. Neměl jsem ji tam už pouštět. Bylo ji už přeci jen devět let, už to vypětí její opotřebovaný organismus nevydržel. Vyčítám si, že jsme nezačali kopat včera, byl by u toho rámus, třeba by se pustili dřív, než bychom se k nim dostali a ona by třeba vyšla ven. Za špatné rozhodnutí jsem zaplatil tu nejkrutější daň. Dva týdny do mě nic nebylo a ještě dnes při psaní těchto řádků mi to vhaní slzy do očí. Na mladou fenku jsem zanevřel natolik, že jsem ji prodal.

V příštím čísle nás bude spolu s myslivcem Jirkou Vikem provázet jeho nový čtyřnohý přítel – fena Orka.

Radimská tvrz – zámek ve řece času ...

Po konzultaci s Tomášem Myšíkem se budu snažit v příštích číslech občasně, který si našel své pozorné čtenáře, popsat historii jednotlivých popisných čísel v Radimi. Této problematice se hodně věnoval můj otec, současný radimský kronikář, který ji z nejrůznějších podkladů zachytil. Bylo to jak z kroniky tak i z jiných obecních či farních materiálů, eventuálně využil vlastní paměti, kterou mu dodnes závidím.

Začněme samozřejmě radimským zámek, budovou, kterou dnes už mnoho lidí nepamatuje. Stála zhruba v místech, kde je dnes prodejna Jednoty a Obecní úřad. Zámek měl popisné číslo jedna a byl postaven v 16. století Trčky z Lípy jako tvrz. Ta sloužila jako jakási potravinová základna panství Kumburk-Radim. V roce 1606 byl objekt prodán Matyáši Thurnovi a ten ho hned následující rok dále prodal a novým majitelem se stal Zikmund Smiřický ze Smiřic. Smiřičtí patřili k nejbohatším šlechtickým rodům v Čechách. Zikmund zemřel v roce 1608 a majetek rozdělil mezi své tři syny a dvě dcery. Radim tedy vlastnil Jaroslav, ovšem – jak v té době bývalo běžné – rovněž brzy zemřel. Správy majetku se ujal Albrecht Václav z náchodské větve Smiřických. Toho po krátké době vystřídal Albrecht Jan a po jeho rychlé smrti Smiřičtí vymřeli po meči a „na řadě“ byla Markéta Salomona. Po výbuchu na jičínském zámku v roce kterým vyvrcholil spor o tento objekt, získal statky Smiřických obratný, tvrdý a bezohledný politik Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna. Ten pozval na své panství moravské kartuziány a ti se v roce 1621 zabydleli na radimské tvrzi, aby následně (1632) odešli do nově zbudovaného kláštera ve Valdčích. V roce Valdštejnovy smrti (byl zavražděn v roce 1634 v Chebu) získal Kumburské panství Rudolf z Tiefenbachu. V roce 1710 koupili panství Trauttmannsdorfové. Zámek zčásti obývali zaměstnanci dřevnického velkostatku. V roce 1840 zde zřídil vídeňský izraelita Lieben tkalcovnu a zaměstnával zde na 70 (!) lidí. Je také zaznamenáno, že v roce 1851 zde bydleli Židé Kniesch a Hilschen a v roce 1866 tu dokonce měla obec Dřevěnici pronajatou šatlavu! Před rokem 1890 tu byla i jedna z tříd radimské školy a až do první světové války zde bydleli učitelé školy s rodinami a také zde dožívali vysloužilí panští zaměstnanci. V roce 1936 koupil zámek František Bílek a začal objekt bourat na materiál pro stavbu vilek ve Valdčích. Východní část pozemku pak koupila radimská Kampelička a postavila tam vilku nahore s bytem a dole se dvěma kanceláři, velkou pro své účely a menší pro poštovní úřad.

Václav Nidrlé